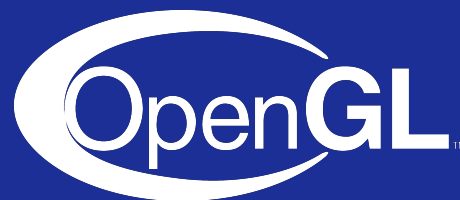
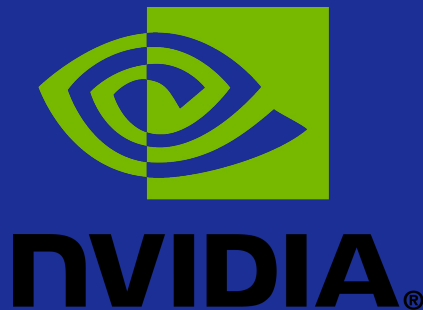
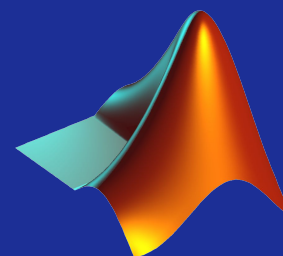

Grafika Komputerowa

Wykład 2

Przetwarzanie obrazów

mgr inż. Michał Chwesiuk

Przetwarzanie obrazów rastrowych

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

Obracanie

Dziedzina częstotliwości

- Jedna z dziedzin cyfrowego przetwarzania sygnałów, dotycząca obrazów rastrowych.
- Celem przetworzenia obrazów rastrowych jest **użycie operacji edytujących piksele w celu ich edycji w określony sposób.**
- Przetwarzanie obrazów obejmuje :
  - Filtracje
  - Binaryzację
  - Segmentację
  - Transformacje geometryczne
  - Transformacje między przestrzeniami barw.
  - Operacje morfologiczne
  - Kodowanie
  - Kompresja

Cechy obrazu

- **Każdy obraz rastrowy można opisać za pomocą cech przedstawionej za pomocą opisu lub wartości liczbowej.**
- Jest wiele cech, którymi można opisać obrazy, tj.
  - Jasność
  - Ostrość
  - Paleta barw (barwy ciepłe, zimne)
  - Dynamika
- W obrazach rastrowych mamy możliwość opisu cech obrazu za pomocą wartości liczbowych.
  - Jasność
  - Kontrast
  - Symetryczność
  - Rozkład histogramu

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

Obracanie

Dziedzina częstotliwości

Cechy obrazu

$$J = \frac{1}{MN} \sum_{i=1}^M \sum_{j=1}^N I(i, j)$$

$$C = \sqrt{\frac{1}{MN} \sum_{i=1}^M \sum_{j=1}^N [I(i, j) - J]^2}$$

, gdzie {

- I - obraz w odcieniach szarości
- M, N - wymiary obrazu
- J - jasność obrazu
- C - kontrast obrazu

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

Obracanie

Dziedzina częstotliwości

Cechy obrazu

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

Krawędziowe

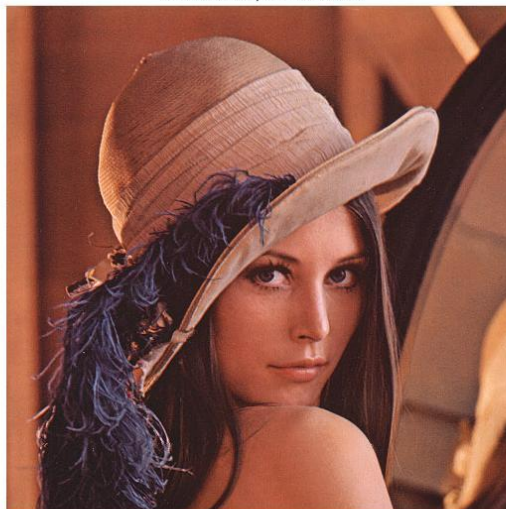
Morfologiczne

Skalowanie

Obracanie

Dziedzina częstotliwości

J = 95.656376, C = 10.242182

Jasność - 95.65

Kontrast - 10.24

J = 138.629490, C = 10.295087

Jasność - 138.63

Kontrast - 10.30

Operacje punktowe

Zamiana na obraz w odcieniach szarości

$$imG = 0.299 * R + 0.587 * G + 0.114 * B$$

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

Obracanie

Dziedzina częstotliwości

Operacje punktowe

Zmiana jasności

$$I' = I + \alpha$$

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

Obracanie

Dziedzina częstotliwości

- Należy pamiętać, że wartości I' mogą wyjść poza zakres $[0, 255]$
- Wartości te trzeba zmienić, by pasowały do zakresu.

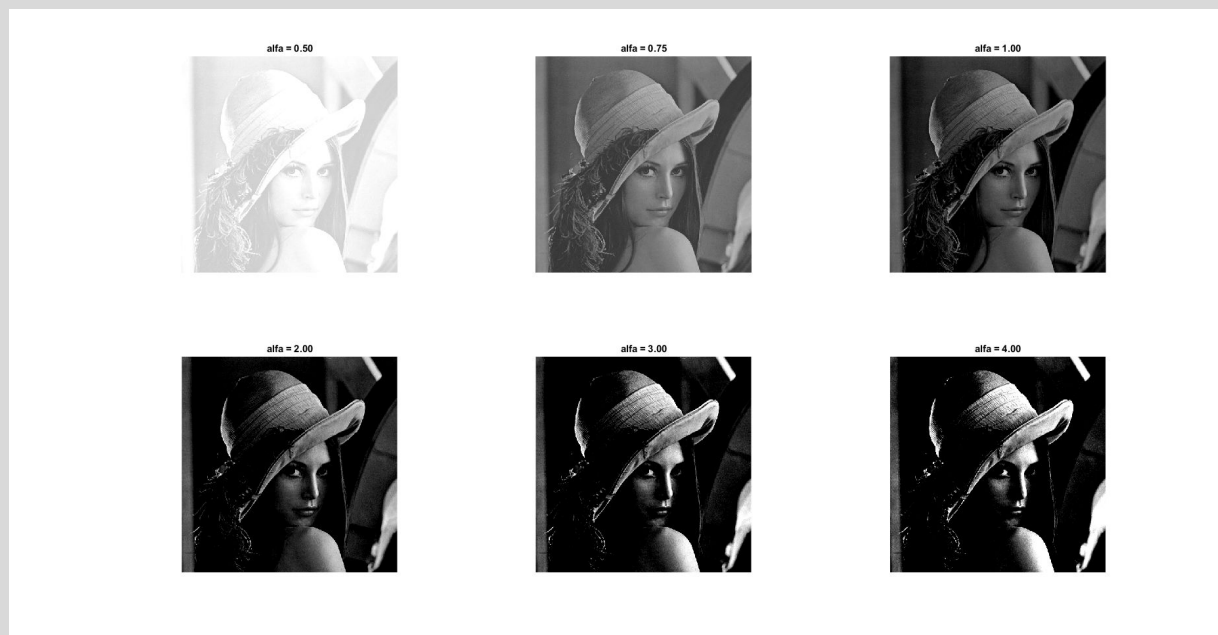

Operacje punktowe

Zmiana kontrastu

$$I' = \alpha \left(I - \frac{i_{max}}{2} \right) + \frac{i_{max}}{2}$$

- Należy pamiętać, że wartości I' mogą wyjść poza zakres $[0, 255]$
- Wartości te trzeba zmienić, by pasowały do zakresu.

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

Obracanie

Dziedzina częstotliwości

Operacje punktowe

Zmiana ekspozycji

$$I' = \alpha I$$

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

Obracanie

Dziedzina częstotliwości

- Należy pamiętać, że wartości I' mogą wyjść poza zakres $[0, 255]$
- Wartości te trzeba zmienić, by pasowały do zakresu.

Operacje punktowe

Korekcja gamma

$$I' = I^\gamma$$

- **Obraz musi być znormalizowany przed potęgowaniem.**
- Po normalizacji i potęgowaniu, należy przywrócić poprzedni zakres.

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

Obracanie

Dziedzina częstotliwości

Operacje punktowe

Sepia

$$I'_R = 0.393 I_R + 0.769 I_G + 0.189 I_B$$

$$I'_G = 0.349 I_R + 0.686 I_G + 0.168 I_B$$

$$I'_B = 0.272 I_R + 0.534 I_G + 0.131 I_B$$

- **Obraz musi być znormalizowany przed potęgowaniem.**
- Po normalizacji i potęgowaniu, należy przywrócić poprzedni zakres.

Obraz oryginalny

Sepia

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

Obracanie

Dziedzina częstotliwości

Operacje punktowe

Negatyw

$$I' = i_{max} - I$$

- $i_{max} = 255$ dla obrazu zawierających piksele w przedziale $[0, 255]$.
- $i_{max} = 1$ dla znormalizowanego obrazu.

Obraz oryginalny

Negatyw obrazu

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

Obracanie

Dziedzina częstotliwości

Histogram

- Każda wartość w histogramie równa **ilości pikseli o danym kolorze**.
- Często jest normalizowany, tj. **wartość jest dzielona przez ilość pikseli**.

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

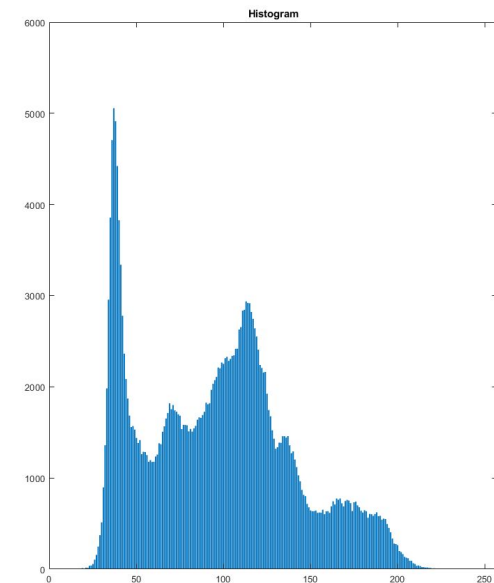
Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

Obracanie

Dziedzina częstotliwości

Histogram

- Histogram można liczyć nie dla całego obrazu, a dla fragmentu,
- Poniżej przykład histogramu dla wyselekcjonowanych kanałów.

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

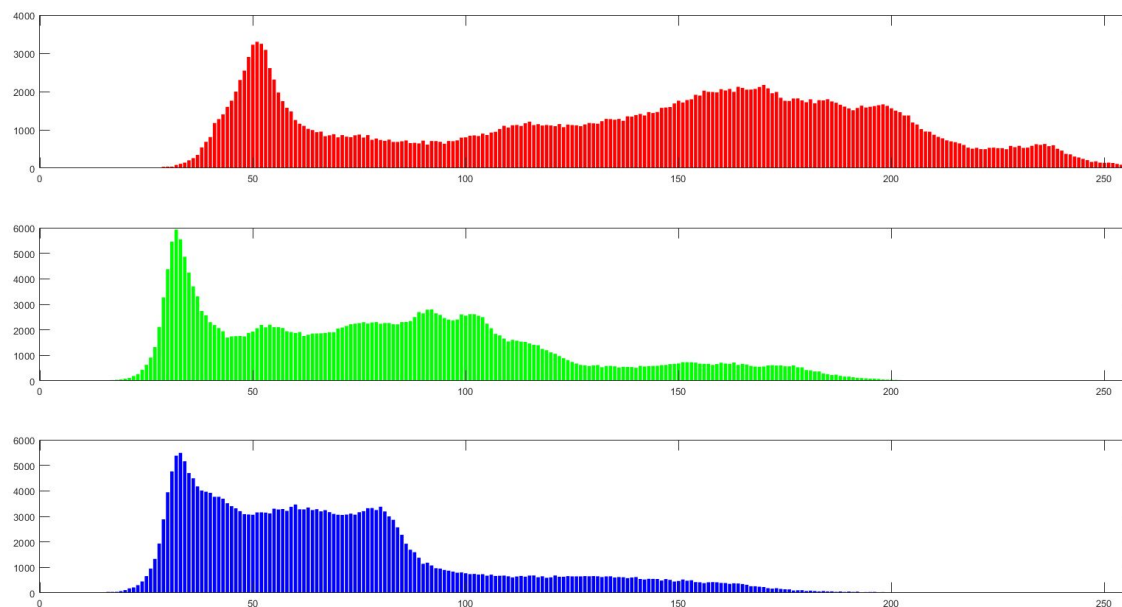
Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

Obracanie

Dziedzina częstotliwości

Operacje na histogramie

Rozciąganie histogramu

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

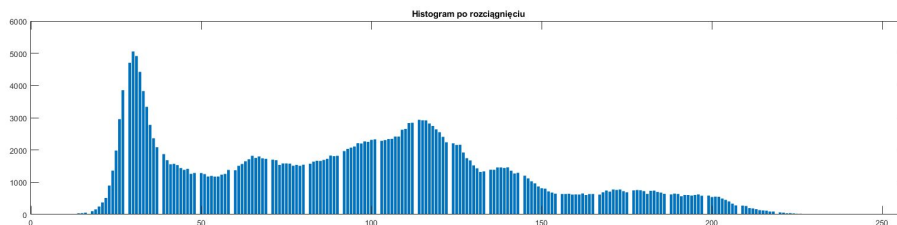
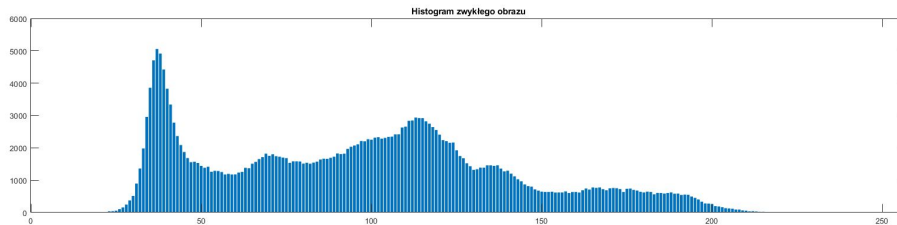
Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

Obracanie

Dziedzina częstotliwości

Operacje na histogramie

Rozciąganie histogramu

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

Krawędziowe

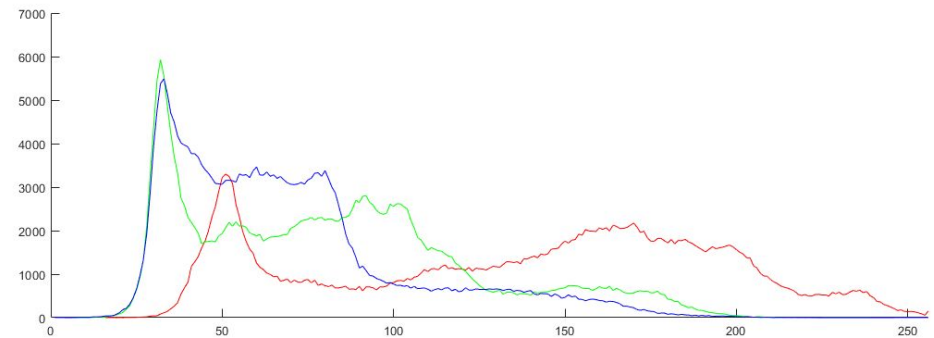
Morfologiczne

Skalowanie

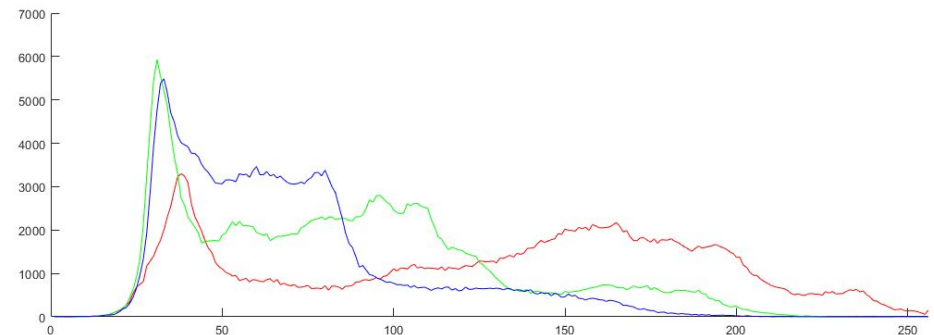
Obracanie

Dziedzina częstotliwości

Oryginalny obraz

Obraz po rozciągnięciu histogramu

Operacje na histogramie

Wyrównanie histogramu

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

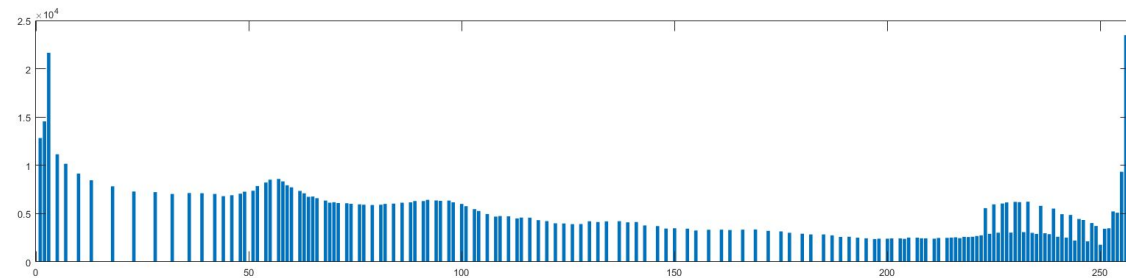
Obracanie

Dziedzina częstotliwości

Oryginalny obraz

Obraz po wyrównaniu histogramu

Filtracje obrazu

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

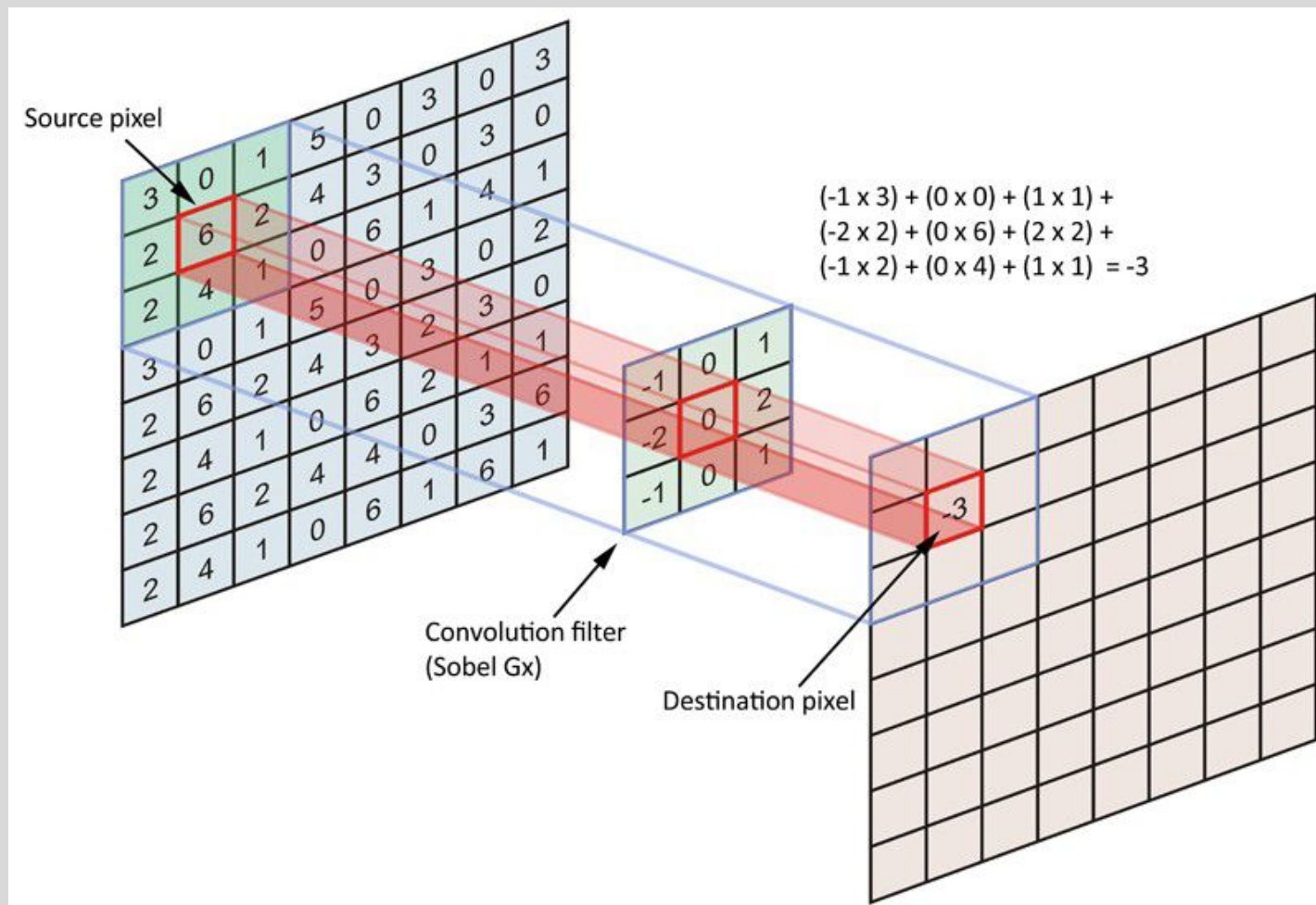
Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

Obracanie

Dziedzina częstotliwości

Filtry dolnoprzepustowe

Filtr uśredniający

$$kernel = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

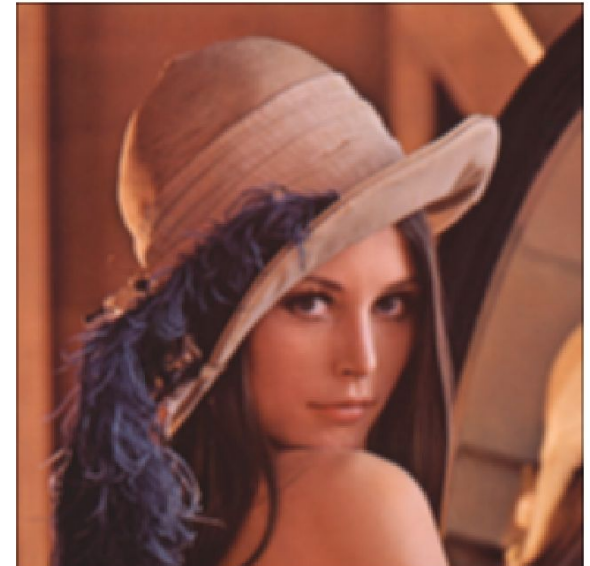
Obracanie

Dziedzina częstotliwości

Oryginalny obraz

Obraz po zastosowaniu filtra

Filtry dolnoprzepustowe

Filtr kwadratowy

$$kernel = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

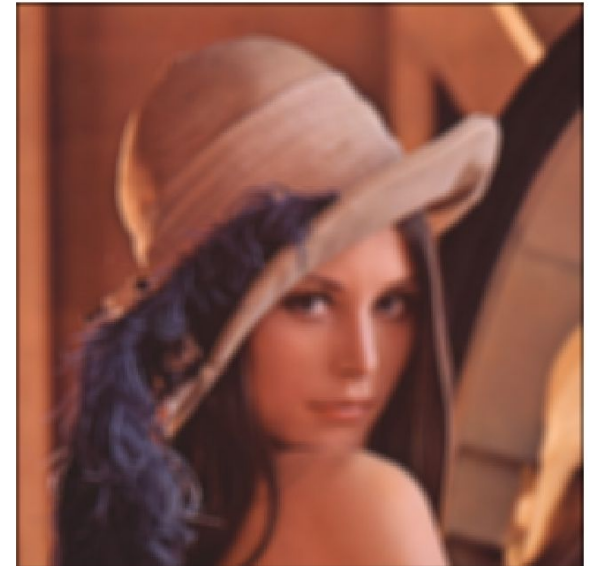
Obracanie

Dziedzina częstotliwości

Oryginalny obraz

Obraz po zastosowaniu filtra

Filtry dolnoprzepustowe

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

Obracanie

Dziedzina częstotliwości

Filtr kołowy

$$\begin{bmatrix} 0 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

Gauss 2

$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & 2 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 4 & 2 & 1 \\ 2 & 4 & 8 & 4 & 2 \\ 1 & 2 & 4 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 2 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

Filtr LP1

$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

Gauss 1

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & 4 & 2 \\ 1 & 2 & 1 \end{bmatrix}$$

Filtr piramidalny

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 2 & 1 \\ 2 & 4 & 6 & 4 & 2 \\ 3 & 6 & 9 & 6 & 3 \\ 2 & 4 & 6 & 4 & 2 \\ 1 & 2 & 3 & 2 & 1 \end{bmatrix}$$

Filtr LP2

$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 4 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

Filtr LP3

$$\begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 12 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

Filtr stożkowy

$$\begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 2 & 2 & 0 \\ 1 & 2 & 5 & 2 & 1 \\ 0 & 2 & 2 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

Filtry górnoprzepustowe

Filtr “usuń średnią” (mean removal)

Mean removal

$$\begin{bmatrix} -1 & -1 & -1 \\ -1 & 9 & -1 \\ -1 & -1 & -1 \end{bmatrix}$$

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

Obracanie

Dziedzina częstotliwości

Oryginalny obraz

Obraz po zastosowaniu filtra

Filtry górnoprzepustowe

Filtr “usuń średnią” (mean removal)

Filtr HP1

$$\begin{bmatrix} 0 & -1 & 0 \\ -1 & 5 & -1 \\ 0 & -1 & 0 \end{bmatrix}$$

Filtr HP2

$$\begin{bmatrix} 1 & -2 & 1 \\ -2 & 5 & -2 \\ 1 & -2 & 1 \end{bmatrix}$$

Filtr HP3

$$\begin{bmatrix} 0 & -1 & 0 \\ -1 & 20 & -1 \\ 0 & -1 & 0 \end{bmatrix}$$

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

Obracanie

Dziedzina częstotliwości

Filtry krawędziowy Poziomy i pionowy

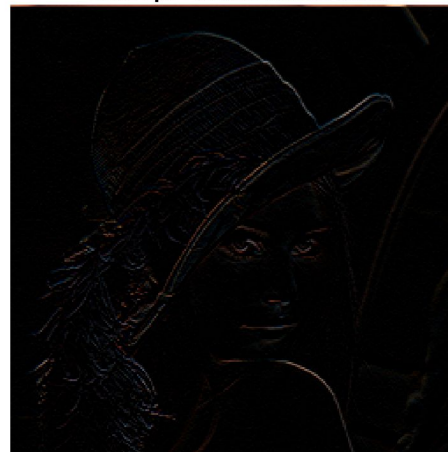
Pionowy

$$\begin{bmatrix} 0 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

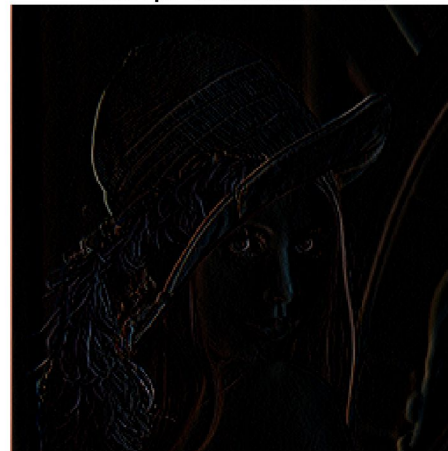
Poziomy

$$\begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ -1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

Obraz po zastosowaniu filtra

Obraz po zastosowaniu filtra

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

Obracanie

Dziedzina częstotliwości

Filtry krawędziowy

Ukośne

Ukośne 1

$$\begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

Ukośne 2

$$\begin{bmatrix} 0 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

Obracanie

Dziedzina częstotliwości

Filtry krawędziowy

Ukośne

Poziomy Filtr Sobel'a Pionowy Filtr Sobel'a

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ -1 & -2 & -1 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 2 & 0 & -2 \\ 1 & 0 & -1 \end{bmatrix}$$

Pionowy Filtr Prewitt'a Poziomy Filtr Prewitt'a

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 1 & 0 & -1 \\ 1 & 0 & -1 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} -1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

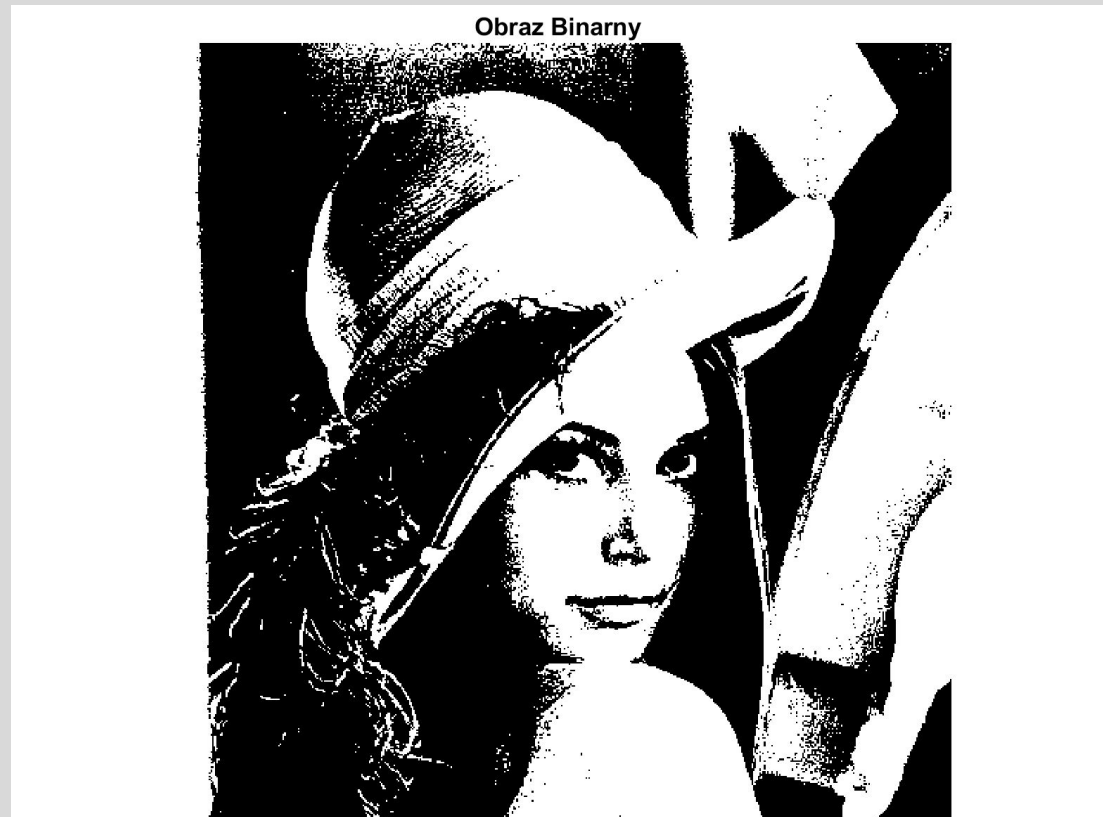
Obracanie

Dziedzina częstotliwości

Obraz binarny

- Występują w nim **tylko wartość 0 i 1**.
- Najczęściej otrzymuje się po **progowaniu** obrazu w odcieniach szarości.

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

Obracanie

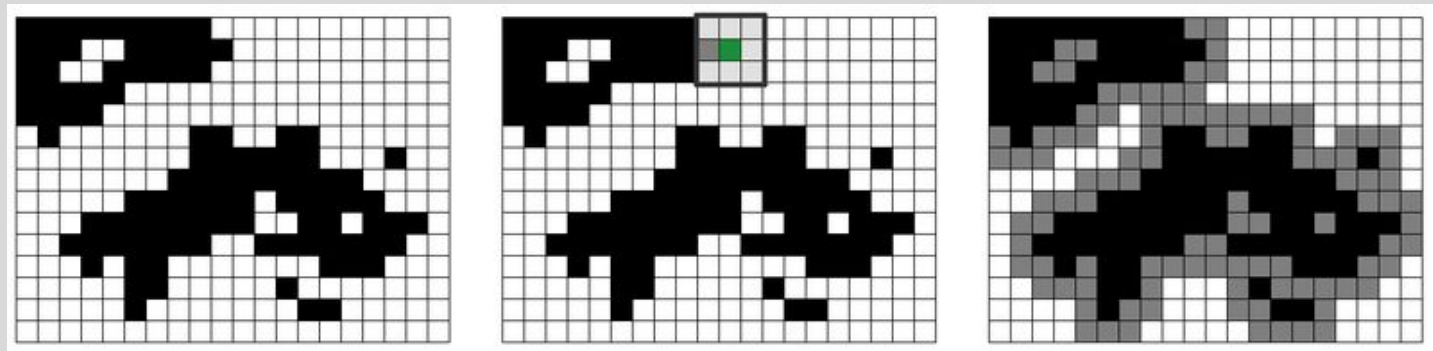
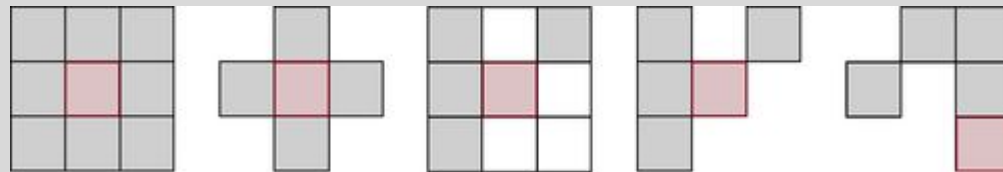
Dziedzina częstotliwości

Operacje morfologiczne

Dylatacja

- Otoczenie każdego piksel jest skanowane w celu odnalezienia **pozytywnych** pikseli.
- **Gdy w otoczeniu piksela występuje chociaż jeden piksel zamalowany, to piksel ten także będzie zamalowany.**
- **Obszar skanowania może być różny**, najczęściej 9-elementowy lub 5-elementowy.

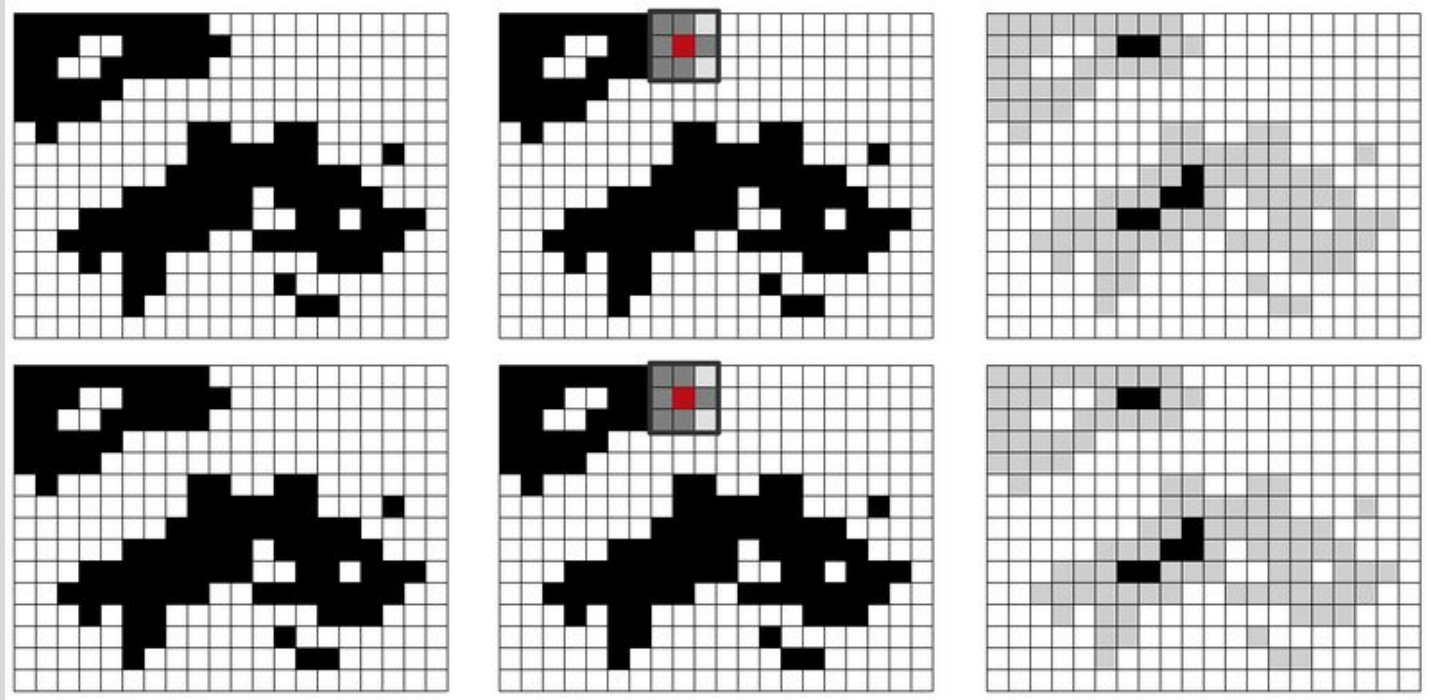

Operacje morfologiczne

Erozja

- Otoczenie każdego piksel jest skanowane w celu odnalezienia **negatywnych** pikseli.
- **Gdy w otoczeniu piksela występuje chociaż jeden piksel niezamalowany, to piksel ten także będzie niezamalowany.**
- **Obszar skanowania może być różny**, najczęściej 9-elementowy lub 5-elementowy.

Operacje morfologiczne

Otwarcie i domknięcie

- “Otwarcie” polega na wykonaniu operacji dylatacji, a następnie operacji erozji.
- “Domknięcie” polega na wykonaniu operacji erozji, a następnie operacji dylatacji.

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

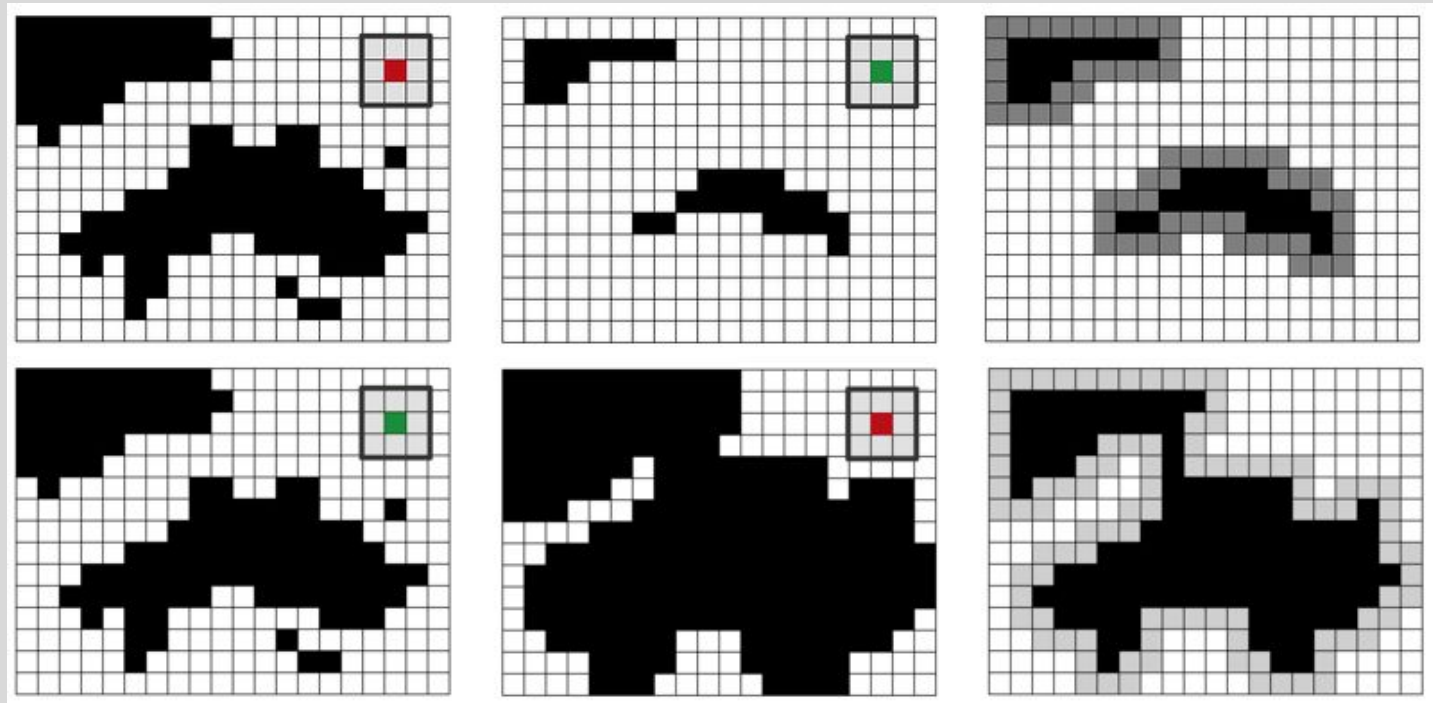
Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

Obracanie

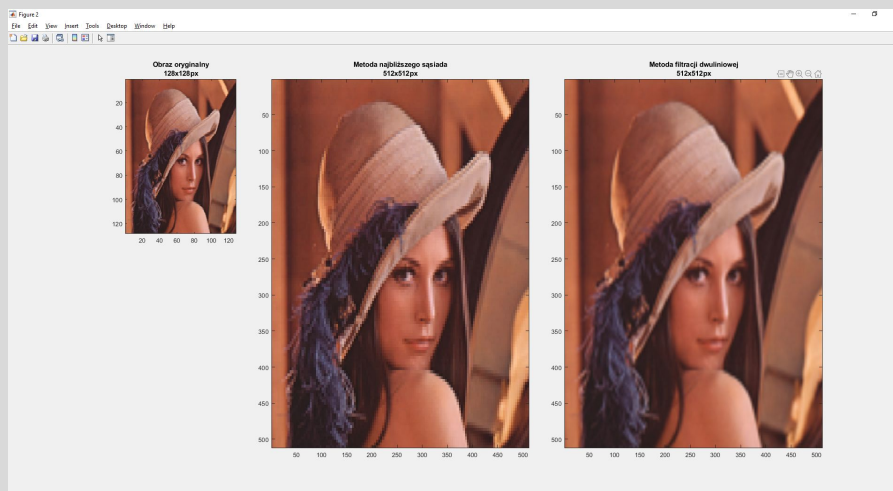
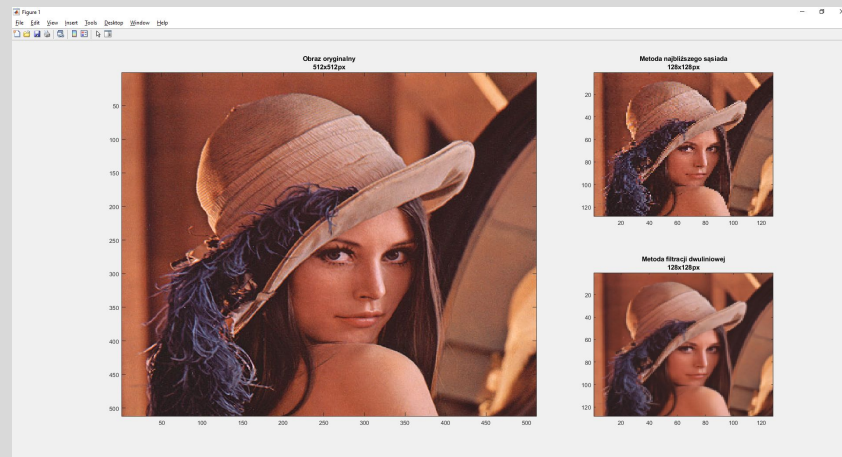
Dziedzina częstotliwości

Skalowanie obrazu

Downsampling

Upsampling

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

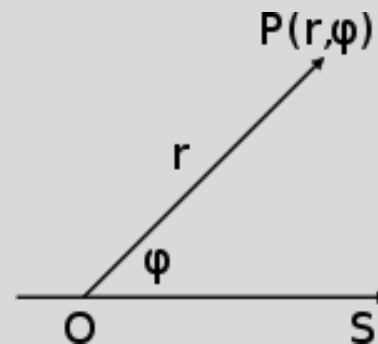
Obracanie

Dziedzina częstotliwości

Współrzędne biegunowe

- Najczęściej używany układ współrzędny kartezjański opisuje punkt jako parę liczb, które reprezentują odległość punktu od danych osi.
- **Współrzędne sferyczne opisują punkt jako parę liczb (r, φ) .**
  - promień wodzący r - odległość punktu P od środka układu współrzędnych O
  - amplituda punktu φ - kąt pomiędzy osią OX , a wektorem OP

Transformacje punktów do układów

- Z układu kartezjańskiego do układu biegunowego

$$r = \sqrt{X^2 + Y^2}$$

$$\phi = \arctan\left(\frac{Y}{X}\right)$$

- Z układu biegunowego do układu kartezjańskiego

$$X = r * \cos(\phi)$$

$$Y = r * \sin(\phi)$$

Obrót obrazu

- Powoduje zniekształcenia obrazu rastrowego.
- Problem wypełnienia pustych przestrzeni.

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

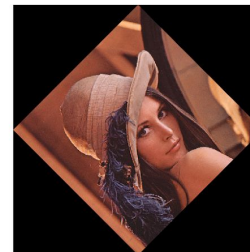
Obracanie

Dziedzina częstotliwości

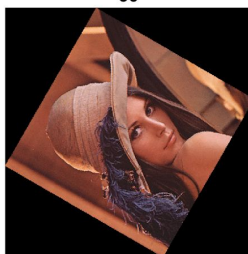
20°

45°

60°

90°

Dziedzina częstotliwości

- Jeśli obraz zawiera dużo elementów, to widmo zawiera dużo elementów.

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

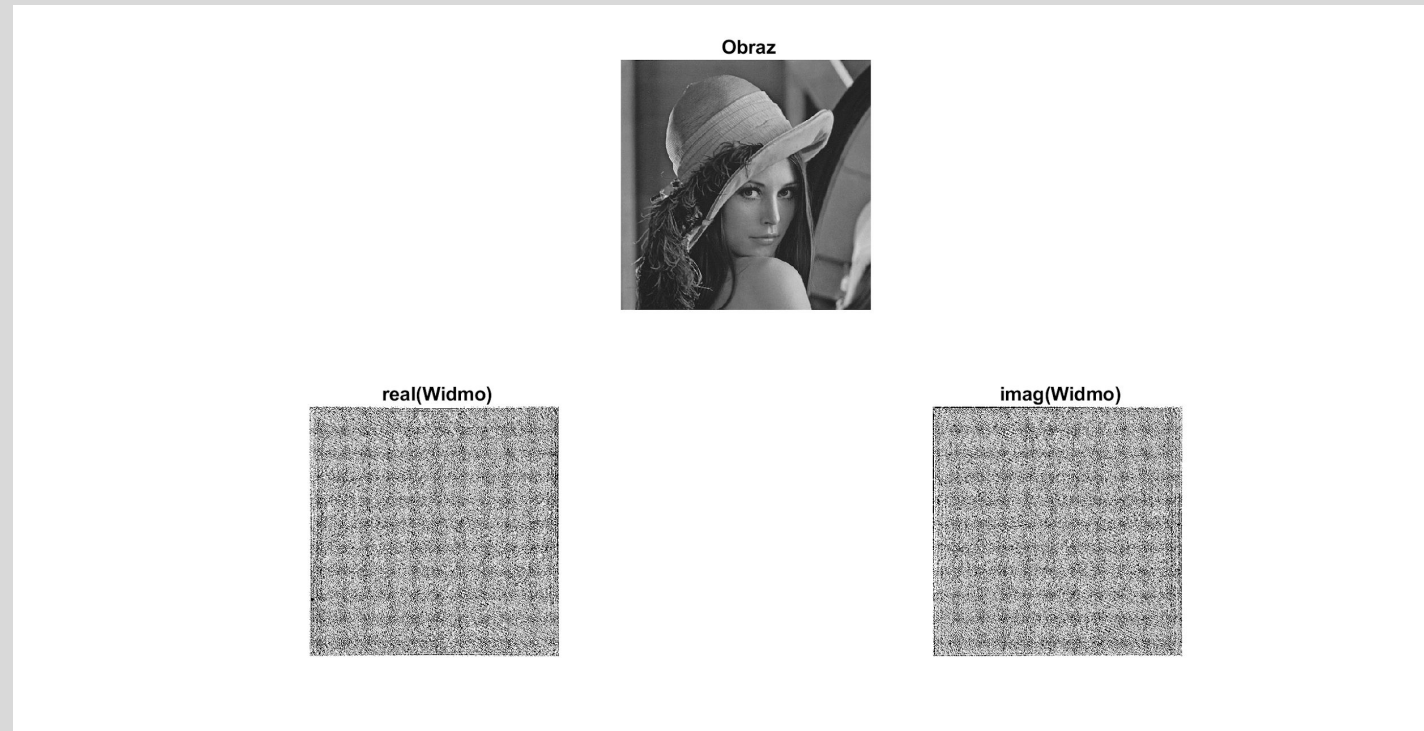
Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

Obracanie

Dziedzina częstotliwości

Dziedzina częstotliwości

- Widmo można edytować w taki sposób by wycinać poszczególne częstotliwości.

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

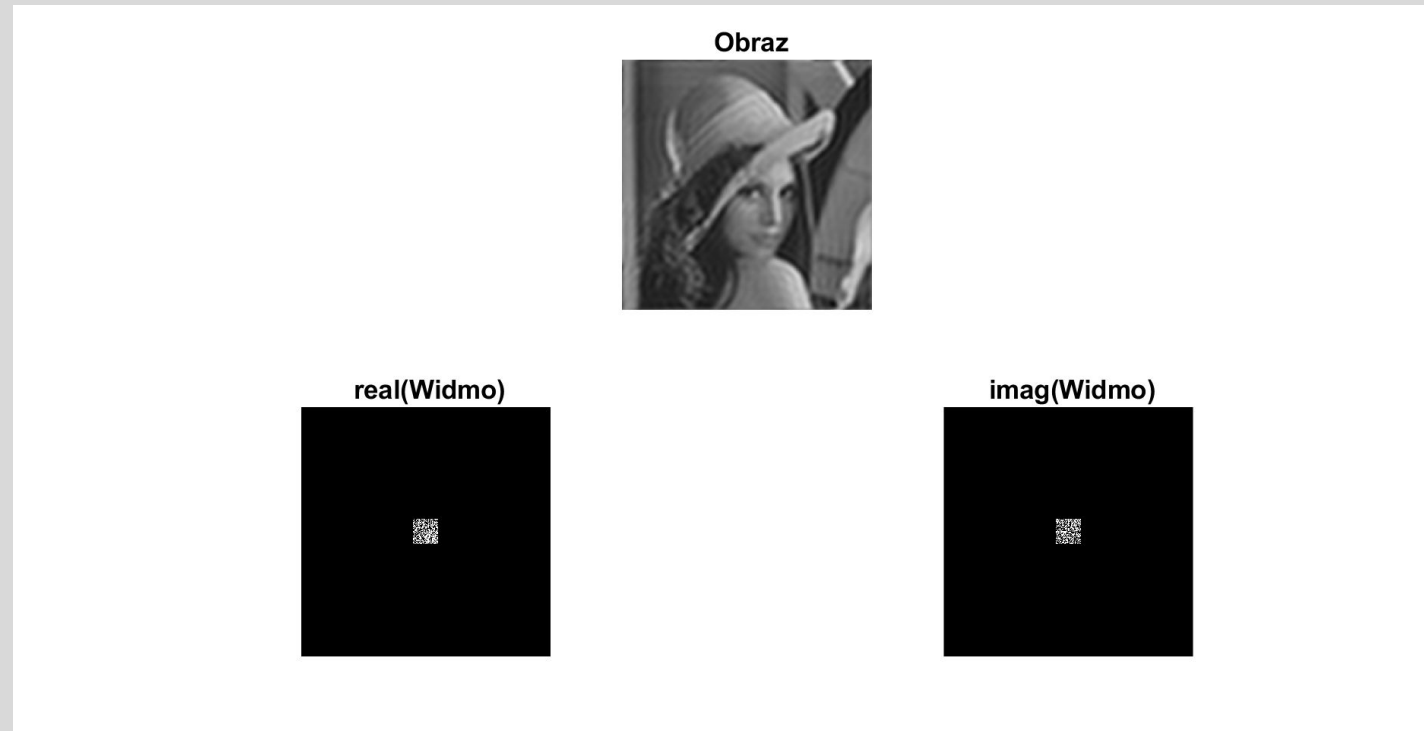
Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

Obracanie

Dziedzina częstotliwości

Dziedzina częstotliwości

- Widmo można edytować w taki sposób by wycinać poszczególne częstotliwości.

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

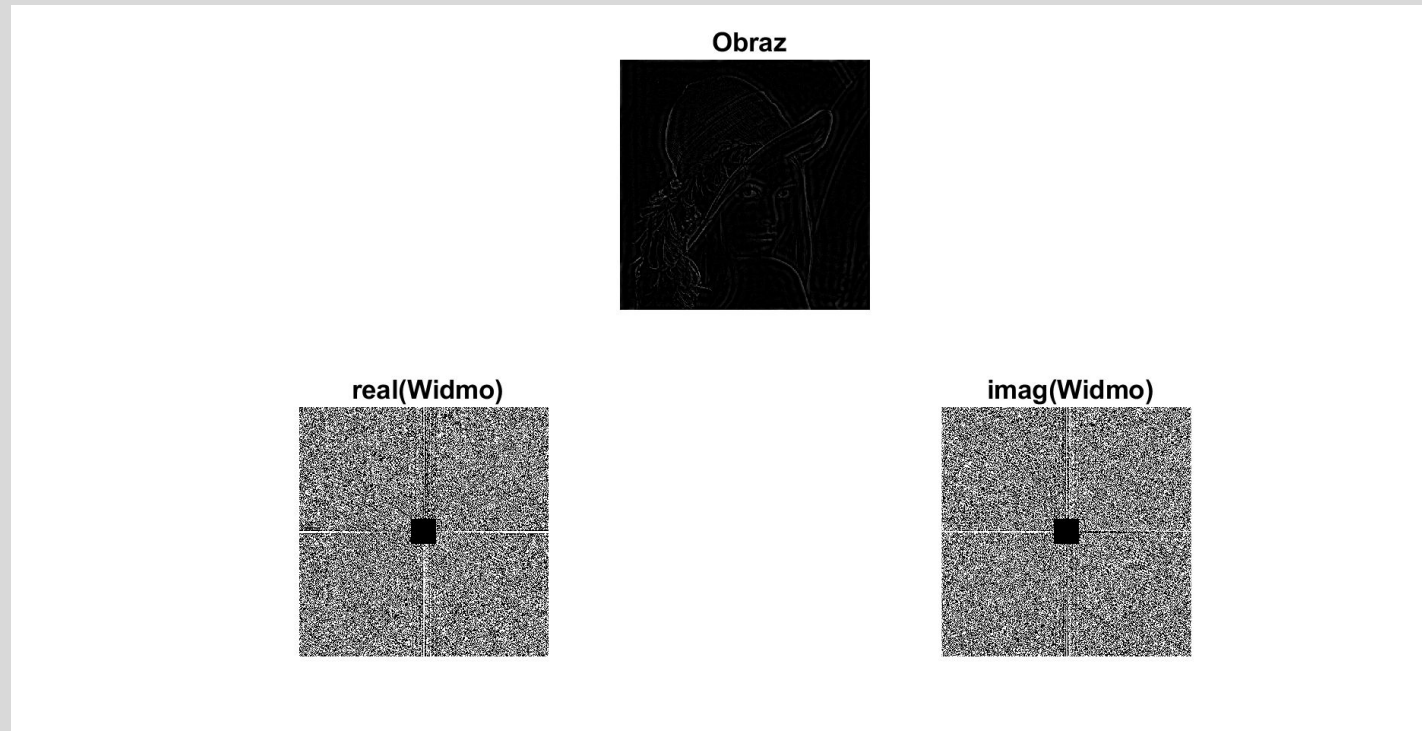
Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

Obracanie

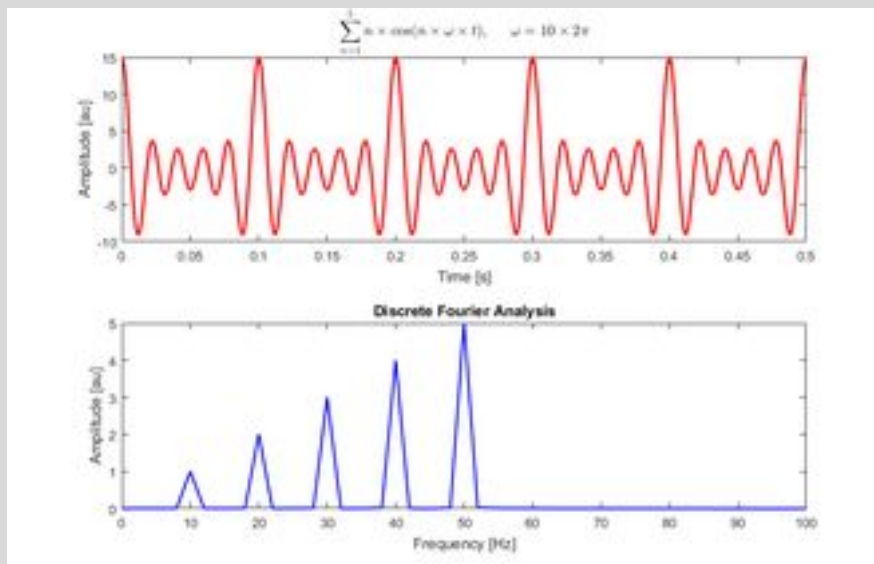
Dziedzina częstotliwości

Dziedzina częstotliwości

- Obraz jest sygnałem.
- Każdy sygnał można wyświetlić w dziedzinie czasu, czyli jego wartość dla danej próbki.
- Sygnał można też wyświetlić w dziedzinie częstotliwości, czyli właściwości sygnałów prostych, z których składa się sygnał wejściowy.
- Przejście do dziedziny częstotliwości można osiągnąć używając **Dyskretnej Transformaty Fouriera (DCT)**.

Grafika Komputerowa

Wykład 2

Dziękuję za uwagę :)

mgr inż. Michał Chwesiuk

Cechy obrazu

Operacje punktowe

Histogram

Filtracje

Dolnoprzepustowe

Górnoprzepustowe

Krawędziowe

Morfologiczne

Skalowanie

Obracanie

Dziedzina częstotliwości